

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

Матеріали ІХ науково-практичної інтернет-конференції

**«Актуальні питання та проблематика у технологіях
вирощування продукції рослинництва»**

27 листопада 2020 року

Полтава

УДК 631.5
А-43

Матеріали ІХ науково-практичної інтернет–конференції «Актуальні питання та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва» / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтавська державна аграрна академія, 2020. 205 с.

У збірнику тез висвітлено результати наукових досліджень, проведених науковцями Полтавської державної аграрної академії та інших навчальних і наукових закладів Міністерства освіти і науки України, науково-дослідних установ НААН

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

В.В. Гангур - доктор с. – г. наук (відповідальний редактор);
О. А. Антонець - кандидат с. – г. наук (заступник відповідального редактора);
О. С. Пипко - кандидат с. – г. наук ;
С. В. Філоненко - кандидат с. – г. наук .

Рекомендовано до друку вченою радою факультету агротехнологій та екології
ПДАА, протокол № 4 від 23 листопада 2020 року

ЗМІСТ

Алейнік Л.М., Ткаченко Т.М., Дикань О.О. Структурні показники врожайності сочевиці залежно від технологічних заходів в умовах Лівобережного Лісостепу.....	6
Антонець О.А., Антонець М.О., Ворвихвіст М.С. Вплив способу обробітку ґрунту на урожайність насіння ріпаку озимого	8
Антонець О.А., Маренич М.М., Бушанський В.О. Вплив агротехнічних заходів на урожайність гібриду кукурудзи	11
Баган А.В., Левченко І.С. Формування продуктивності помідора їстівного залежно від сортових властивостей	14
Баган А.В., Сіняговська О.В. Формування урожайності і якості зерна жита озимого залежно від сорту	16
Баган А.В., Шевченко Є.О. Вплив сорту на продуктивність гороху посівного	19
Бараболя О. В., Речкелюк Т. С. Вплив азотних добрив на урожайність та якість сої	23
Бараболя О.В., Михайлюк М.В. Картопля – другий хліб	27
Бараболя О.В., Рожковський Ю.Г. Особливості способів зберігання зерна за різною вологістю	30
Барат Ю.М., Собко Д.В. Продуктивність сортів суниці залежно від утримання ґрунту	33
Біленко О.П., Омелян О.О. Вплив обробітку ґрунту на забур'яненість посівів сояшнику	37
Білявська Л. Г., Білявський Ю. В., Сокоренко Ю. А. Насіннева продуктивність гібридів кукурудзи різних груп стиглості в умовах недостатнього зволоження	39
Богатирь В.П., Біленко О.П. Строки сівби і урожайність гібридів сояшнику	41
Гангур В. В., Заплаткіна А. С. Вплив передпосівного обробітку ґрунту на агрофізичні показники за вирощування сої	44
Гангур В. В., Космінський О.О., Клімов С. С. Формування продуктивності гібридів сояшнику різних груп стиглості залежно від строків сівби	47
Гангур В. В., Савлюк А. К. Формування продуктивності гібридів сояшнику різних груп стиглості залежно від густоти стояння рослин	50

Гангур В.В., Гангур М.В., Орлеан О. А. Формування продуктивності ячменю ярого залежно від способів та глибини основного обробітку ґрунту	52
Гаркавенко Я. В. Ефективність застосування мікродобрих для передпосівної обробки насіння сої	56
Григоренко А.В., Біленко О.П. Навіщо нам та кукурудза?	59
Гришенко М.І., Біленко О.П. Строк сівби і тривалість вегетаційного періоду проса	62
Деркач Т. С. Урожайність гібридів кукурудзи залежно від норми висіву	65
Єремко Л.С., Береговенко В.В. Ефективність застосування мікробіологічних препаратів та мікродобрива у підвищенні насіннєвої продуктивності сортів ячменю ярого	68
Єремко Л.С., Бирик І.М. Агротехнологічні прийоми підвищення продуктивності кукурудзи	71
Єремко Л.С., Брідня Є.О. Вплив забезпеченості рослин елементами мінерального живлення на урожайність насіння ячменю ярого	74
Єремко Л.С., Дрок К.В. Вплив мікродобрих та мікробіологічного препарату на формування продуктивності гібридів кукурудзи різних груп стиглості	76
Єремко Л.С., Кухтин Н.С. Особливості формування насіннєвої продуктивності ячменю ярого за покращання поживного режиму рослин	80
Жемела Г.П., Бараболя О.В., Косенко В.Ю. Особливості зберігання зерна кукурудзи	83
Запорожець О.С. Пшениця яра та перспективи її використання	87
Кателевський В.М., Філіпась Л.П., Біленко О., П. Продуктивність міскантусу гіганського в залежності від підживлення комплексним мікродобривом Квантум Голд	89
Колосович М.П., Шевченко Т.Л. Різноманіття інтродукованих видів родини Fabaceae в дослідній станції лікарських рослин ІАП НААН	92
Куценко О. О., Корабніченко О. В., Куценко Н. І. Перспективи поширення нового сорту лопуха справжнього еталон	95

Куцик Т.П., Федько Л.А., Глущенко Л.А. До питання розроблення технології та регламенту збереження якості лікарської рослинної сировини при зберіганні	99
Лень О.І., Тоцький В.М., Снігир В.П. Урожайність пшениці озимої залежно від технологічних заходів в умовах Лівобережного Лісостепу	103
Марініч Л. Г., Молодчин В. П. Вплив сортових особливостей колекційних зразків стоколосу безостого на формування кількості генеративних пагонів	105
Марініч Л. Г., Черненко В.С. Оцінка перспективного селекційного матеріалу горошку посівного (озимого) за основними господарсько-цінними ознаками	108
Міщенко О.В., Бойко Д.М. Вплив систем удобрення на урожайність пшениці озимої	112
Панихідіна Р.В. Вплив строків сівби буряків столових на урожайність коренеплодів та насінневу продуктивність	114
Сокирко М. П., Марініч Л. Г., Кавалір Л. В., Бохан З. М. Особливості вирощування люцерни на насіння	117
Соловійов Д. С. Ефективність застосування позакореневого підживлення буряків цукрових	120
Солод І.С. Ефективність застосування післясходових гербіцидів у посівах кукурудзи на зерно	123
Філоненко С.В., Антонєць О.А., Філоненко В.С., Кухаренко Д.Г. Оптимізація площі живлення рослин буряків цукрових сучасних гібридів	127
Філоненко С.В., Антонєць О.А., Філоненко В.С., Сухозад О.В. Ефективність та доцільність різних способів основного обробітку ґрунту за вирощування буряків цукрових	132
Філоненко С.В., Дзюба К. Р. Особливості формування насінневого продуктивного потенціалу висадків цукрових буряків за підживлення їх мінеральними добривами	139
Філоненко С.В., Кочерга А.А., Райда В.В., Гудименко Ж.В. Ефективність різних попередників буряків цукрових у короткоротаційних сівоzmінах	142
Філоненко С.В., Ляшенко М.Г. Якість бурякового насіння та продуктивність висадків за різних систем хімічного захисту їх від бур'янів	148

Філоненко С.В., Пипко О.С., Коваль О.В. Сучасні гібриди буряків цукрових: продуктивний потенціал та економічна доцільність вирощування	152
Філоненко С.В., Полянський В.В., Боровик І.В. Аналіз продуктивності та технологічних якостей коренеплодів буряків цукрових за позакореневого внесення регуляторів росту	156
Філоненко С.В., Попов О.О., Бугай В.І. Вплив позакореневих підживлень мікродобривами на зернову продуктивність кукурудзи ...	161
Шакалій С.М., Змага В.В. Вплив агроекологічних умов вирощування на продуктивність та якість жита озимого	165
Шакалій С.М., Нечипоренко В.В. Вплив попередників на урожайність та якість зерна пшениці озимої твердої	170
Шевченко Т.Л. Інтродукція <i>Tribulus Terrestris</i> L. в умовах дослідної станції лікарських рослин ІАП НААН	173
Шолох А.В. Вибір попередника – один із елементів сортової технології вирощування пшениці озимої	177
Антонець О.А., Береза Є.А. Вплив агротехнічних заходів на урожайність зеленої маси вико-вівсяної суміші	179
Кошіль Е.А. Урожайність пшениці ярої залежно від попередників ..	181
Міленко О.Г., Юрко А.О. Вплив строків сівби на продуктивність пшениці ярої	184
Детюк О.М. Урожайність сортів проса залежно від норми висіву насіння	187
Калініченко В.М., Заїка Р.М. Вплив мінеральних добрив на урожайність сортів ячменю ярого	190
Коба К.В. Реалізація потенціалу гібридів кукурудзи в залежності від строку сівби	193
Ондер Ю. В. Урожайність соняшнику залежно від застосування ґрунтових гербіцидів	196
Тютюнник В.С. Урожайність ячменю ярого залежно від строків сівби	200
Опара М.М. Особливість використання попередників у технології вирощування озимої пшениці	202

УРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКІВ

Кошіль Е.А., здобувач вищої освіти ступеня магістр за спеціальністю
201 – Агрономія

Полтавська державна аграрна академія

Ефективність виробництва будь-якої продукції рослинництва можна проаналізувати шляхом порівняння врожайності основної продукції культури, залежно від агротехнічних факторів [3]. Основне завдання селекціонерів під час створення сорту чи гібриду – це отримання нового генотипу з високою врожайністю [2]. Однак фактична врожайність сорту здебільшого вдвічі нижча за потенційну. Тому основним завданням рослинництва є розробка необхідних елементів технології вирощування культури, за рахунок яких новий сорт чи гібрид максимально реалізує свій продуктивний потенціал [3].

Отримання високих і сталих врожаїв пшениці ярої значною мірою залежить від попередника. Основні вимоги до попередників зводяться до того, щоб створити сприятливі умови для сівби.

Орний шар повинен мати оптимальну будову і дрібногрудочкувату структуру, бути чистим від бур'янів, від ґрунтових шкідників і збудників хвороб, а головне мати достатню кількість вологи і доступних поживних речовин.

Пшениця яра вибаглива до попередників. Добрим попередником для пшениці ярої, можуть бути чорний пар, зайнятий пар, багаторічні трави, рання картопля - після яких залишається достатня кількість вологи в орному шарі і в зоні поширення коренів [1]. При чому в ґрунті повинні міститися необхідні елементи живлення в доступних для рослин формах, наявність в ґрунті необхідних мікроелементів як кальцій, сірка, цинк, молібден. Такі умови можна створити після чистих та зайнятих парів [4].

Найкращим попередником для пшениці ярої є чистий пар, який позитивно впливає не тільки на пшеницю яру, але і на підвищення урожаю наступних культур, зменшення забур'яненості полів, сприяє підтримці високої культури землеробства. Але чисті пари економічно малоефективні. Тому краще всього висівати пшеницю яру після парозаймаючої культури. Для цього краще використовувати зайняті пари, на яких культивувались такі культури: кукурудза на зерново-вівсяна, віко-вівсяна суміш, кукурудза на зелений корм [1].

При своєчасному збиранні попередника є час накопичити і зберегти в достатній кількості вологу в ґрунті, провести боротьбу з шкідниками, бур'янами. Враховуючи велику питому частку в структурі посівних площ, відведених для вирощування пшениці озимої, пшеницю яру в сівозміні розміщують по непаровим попередникам, таким, як кукурудза на зерно, соя, соняшник.

Тому, метою наших досліджень було встановити вплив попередників на рівень урожайності зерна пшениці твердої ярої.

Наукові дослідження проводили впродовж 2018–2020 рр. у виробничих умовах.

Схема досліду мала три варіанти:

1. Вирощування пшениці ярої на полі після попередника кукурудза на зерно;
2. Вирощування пшениці ярої на полі після попередника соя;
3. Вирощування пшениці ярої на полі після попередника соняшник.

Для досягнення поставленої мети передбачалося вирішити такі завдання:

- визначити густоту рослин пшениці та густоту продуктивного стеблостою залежно від умов вирощування;
- встановити вплив погодних умов року на формування елементів продуктивності рослин та врожайність пшениці ярої;
- визначити реакцію пшениці ярої сорту Діана на різні попередники та особливості обробітку ґрунту після них;

- дати економічну оцінку ефективності розроблених елементів технології вирощування пшениці ярої.

За результатами проведеного польового дослід у умовах виробництва встановлено:

Найсприятливіші погодні умови для росту і розвитку рослин пшениці твердої ярої ми спостерігали у 2018 році.

Найбільшу густоту продуктивного стеблостою 4,57 млн./га отримали у посівах пшениці ярої, яку вирощували після попередника соя.

Маса зерна з 1 колоса коливалася в межах 0,75–1,44 г. Однак оптимальні умови для продуктивності пшениці були створені у посівах, де попередником була соя.

Максимальну врожайність пшениці ярої у нашому досліді 3,82 т/га зібрано з ділянок варіанту, де попередником для пшениці ярої була соя.

Головним завданням для виробництва є отримання прибутку в результаті своєї діяльності. Тому наукові рекомендації, які надають виробництву, з приводу удосконалення технології вирощування сільськогосподарських культур повинні мати, в першу чергу, економічне обґрунтування [5].

За проведеними розрахунками економічної ефективності встановлено, що максимальний рівень рентабельності 89,74 % вдалося отримати за рахунок вирощування пшениці ярої після такого попередника, як соя.

Отже, для умов виробництва рекомендуємо у сівозмінах використовувати посіви сої як попередник для пшениці ярої.

Література

1. Кравченко В.С. Урожайність та ріст рослин пшениці ярої залежно від попередника та строку сівби. Наукові праці Південного філіалу НУБіПУ «Кримський АТУ». Сімферополь, 2013. Вип. 157. С. 49–55.

2. Міленко О. Г. Вплив агроекологічних факторів на врожайність сої. Науковий журнал «Молодий вчений», 2015. № 6 (21) червень. Частина 1. С. 52–56.
3. Міленко О. Г. Урожайність сої залежно від сорту, норм висіву насіння та способів догляду за посівами. Збірник наукових праць. Агробіологія, 2015. № 1. С. 85–88.
4. Шевніков Д. М. Формування врожайності пшениці твердої ярої залежно від мінеральних добрив та мікробіологічних препаратів в умовах Лівобережного Лісостепу. Вісник ПДАА, 2019. № 4. С. 20–27.
5. Шевніков М. Я., Міленко О. Г. Економічна оцінка вирощування сої за різних технологій. Збірник наукових праць. Агробіологія, 2015. № 2. С. 83–86.